

TSMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18066
Tarih : 20.05.2026

45097

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Hani ilçesi Akçayurt Köyünde 18 Ağustos 1994 tarihinde karakol komutanı ile görüşmeye çağırıldıktan sonra kendisinden haber alınamayan Mehmet GÜNKAN da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Mehmet GÜNKAN'ın oğlu Heybet GÜNKAN'ın anlatımlarına göre; Babam Köy Muhtarıydı. 1994 yaz ayında Bingöl-Diyarbakır kırsalında kapsamlı bir askeri operasyon yapıldı. Operasyonun başında "Malkoç" lakaplı bir yarbay vardı. Bingöl'e bağlı Yayladere Hani'ye bağlı Zazaca adı Horsel köyü ve Akçayurt köylerindeki ekinlerimiz, evlerimiz eşyalarımızla bu operasyonla birlikte yakıldı. Babam köy muhtarı olduğu için askerler ona, tüm köylüleri Dicle deresi kenarına toplamasını istedi. Tüm köylüler toplandı, askerler daha sonra orada köylülere ağır işkenceler yaptılar. Köyün erkekleri, gözaltına alındıktan sonra çeşitli tarihlerde mahkemeye çıkarılmadan serbest bırakıldı. Babam da olaydan 6-7 gün sonra serbest bırakıldı. Çok ağır işkence görmüştü, kaburga kemikleri kırılmıştı. Serbest bırakıldıktan sonra doktora gitti, sonra Kaymakam ve Vali ile görüştü. Köylülerin mağduriyeti için birçok girişimlerde bulundu. Bir gün Babamla köy kahvesinde otururken; karakoldan bir astsubay kahveye gelerek karakol komutanı Hakan astsubay seni çağırıyor ama kendisi babama 'gitme' dedi. Köylüler de babamın gitmemesi için onu uyardı ancak Babam 'bir şey olamaz' deyip, bana beni burada bekle geleceğim dedi ve gitti. Gelmeyince karakolun karşısında bulunan akrabamızın evinin önünde Babamı beklerken karakola yakın bir yere helikopter indi, Babamı helikoptere zorla bindirdiklerini gördüm ve daha sonra kendisinden haber alamadık. Başımıza bir şey gelmesinden korktuğumuz için babamın akıbetinin peşine düşmedik. Daha sonra Adana'ya taşındık. O tarihten beri babamdan bir daha haber alamadık." denmektedir.

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili

korurken, geride kalanların ömür boyu sürecek adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?